

ganske andre Hensyn, medens Præsten er kommet til Sognet efter Menighedsraadets Indstilling og i Henhold til dets Ønske om, at han skulde være den aandelige Leder af Menighedsarbejdet i Sognet, til hvilken Menighed ogsaa hører Børnene, som dog for største Delens Vedkommende er døbt. Her kan altsaa kun een Tanke have gjort sig gældende, den nemlig, at den højt-ærede Undervisningsminister ønsker med kraftig Haand at rive Baandet over mellem Skole og Kirke, det er den eneste ledende Tanke i dette Forslag. Vi ønskede, at en enkelt Kommunalmand maatte faa Sæde i Skolekommissionen, fordi ogsaa vi fastholdt den Tanke, at Kommunalbestyrelsen skulde være ansvarlig Leder af Kommunens Økonomi, men vi forlangte, at der ogsaa skulde tages et Hensyn til Kirken, vi forlangte, at der skulde være ogsaa et Medlem, som repræsenterede det etiske, det moralske, det religiøse Element i Sognet, altsaa Menigheden og Kirken. Naar man saa har beraabt sig paa, at Præstens Uddannelse jo ikke havde haft dette Formaal for Øje, saa savner man ogsaa deroverfor ganske Svar paa det Spørgsmaal, om da de to kommunale Medlemmer har faaet en pædagogisk Uddannelse, om deres Uddannelse i Forhold til Skolen i det hele taget er bedre end Præstens. Jeg skulde dog mene, at Præstens Uddannelse i saa Henseende fuldt ud kan ventes at staa paa Højde med de kommunale Medlemmers, og det var ogsaa det, der blev hævdet med saa stor Styrke af et af den store Skolekommissions Medlemmer, Biskop Sørensen, at hvis man vilde gaa til et rent Forældrestyre, maatte man udelukke Kommunalbestyrelsens Medlemmer og lade Skolekommissionen udelukkende bestaa af forældrevalgte Medlemmer. Men hvis man nu alligevel vil, at der skal være privilegerede Medlemmer af Skolekommissionen, saa er Præstens Nærværelse dog langt mere berettiget af de Grunde, som blev nævnt, nemlig af Hensyn til, at det var døbte Børn, Talen her var om, langt mere berettiget end Kommunalbestyrelsens, som kun havde det rent økonomiske at varetage. Hvis det derfor er Mening med dette Forslag, at man ligesom vil give et lille Klip og derefter rive hele Baandet over

mellem Folkeskole og Kirke, saa vil vi ikke være med til at gennemføre det.

Med Hensyn til Spørgsmaalet: Lærerkaldelse staar vi paa et noget lignende Standpunkt. Vi mener, at det aldeles ikke er nødvendigt at gaa til den her foreslaaede Forandring, og vi har da ogsaa haft den Tilfredsstillelse rundt omkring paa Møder fra alle Partiernes Side at høre Udtalelser om, at det vilde ikke være nogen Vinding for Lærerstanden, om Lærerkaldelsen skulde flyttes ned til Kommunalbestyrelsen; man vilde hellere, at hele dette Spørgsmaal om Lærerkaldelse og -afskedigelse skulde være hævet over alle disse lidt smaalige Hensyn, der ellers kunde gøre sig gældende. Dette skal jeg nu ikke komme dybere ind paa, men blot anføre, at det forekommer mig, at man ogsaa her fuldstændig har set bort fra Kirkens Interesser og paa en vis Maade har søgt at lade Lærerne betale nogen af de Fordele, som man ønsker at kunne fremføre overfor den almindelige Befolkning.

Med Hensyn til de Tanker, der blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard, forekommer det mig ganske klart, at naar man taler om de Grundtvig'ske og Kold'ske Skoletanker, er disse fuldstændig uadskillelige fra det Kirkeliv, som blev vakt af disse to Mænd. Hvis man vil operere den frie Skole bort fra Kirkelivet, saa vil det — saaledes er i hvert Fald Opfattelsen paa de Egne, hvor jeg er kendt med Forholdene — vise sig, at de er sammenvoksede, eet Hjerter og een Sjel, og Adskillelsen vilde betyde Døden, i alt Fald for den ene Part, fordi det var Tankegangen, at den samme Aand, der besjælede Menigheden, ogsaa skulde være raadende i Skolen; Menighedslivet skulde møde Børnene i Hjem og i Skole, og derigennem skulde det bedste Samarbejde skaffes til Veje. Hvis denne min Opfattelse er rigtig, kan man ikke uden videre fra en bestemt Side optage Grundtvig'ske og Kold'ske Skoletanker og samtidig fuldstændig se bort fra Kirkens og Menighedens Liv; det er i Virkeligheden en Forfalskning af disse Skoletanker. Og er det saadan, at man vil og maa indrømme dette, saa synes det mig, at hvis man vil have en god og solid Løsning af Skolespørgsmaalet, da maa man ogsaa i nogen Maade tage Hensyn til Menighedslivet overfor Folkeskolen.